

DE SJUTTIO ÅRSVECKORNA

Flera av Uppenbarelsebokens syner bygger på profeten Daniels bok. Ett studium av Danielsprofetian om de 70 årsveckorna är ett viktigt led i förståelsen av dess budskap.

I Danielsbokens nionde kapitel finner vi att Daniel hade lagt märke till att Gud hade bestämt en tid av 70-årig fångenskap i Babel för Juda på grund av dess otrohet mot Gud. Jer 25:11; 29:10. Detta var i Darejaves, Ahasveros sons, första regeringsår. Då hade 68 år förflutit av fångenskapen. Daniel bad och fastade och bekände därvid sina egna och folkets synder och bad om nåd att Herren skulle utföra sitt verk – *se till staden som är uppkallad efter ditt namn* – med upprättelse från fångenskapen. Det fanns förvisso en förväntan hos Daniel att den messianska tiden nu skulle bryta in i och med fångenskapens slut med ett fridsrike på jorden enligt löftena till Abraham, David och Jesaja.

Medan han bad kom ängeln Gabriel *i flygande hast* för att lära Daniel förstånd. Han fick då veta att även om den 70-åriga fångenskapen i Babel snart skulle ha sitt slut enligt Jeremias profetia, hade Gud bestämt en tidrymd av "70 veckor (70 sjuor) över sitt folk och över sin heliga stad" innan befrielsen från hedningarnas ok (under hedningarnas tid) skulle komma och fridsriket skulle upprättas på jorden.

Profetian om de 70 årsveckorna anses vara en av de allra svåraste att tolka i hela Bibeln. Men det är också en av de betydelsefullaste som gäller tiden för såväl Kristi första som andra ankomst till jorden. Detta ger oss anledning att studera profetian ingående ord för ord.

DANIELS PROFETIA OM DE 70 ÅRSVECKORNA

70 VECKOR ÄR BESTÄMDA ÖVER JERUSALEM OCH ISRAEL

Sju förutsättningar är bestämda för Israel innan den messianska tiden kan börja:

Dan 9:24. B82: *Sjuttio veckor är bestämda över ditt folk och över din heliga stad, innan en gräns sätts för överträdelsen och synderna får ett slut och missgärningen blir försonad och en evig rättfärdighet åstadkommen, och innan syn och profetia beseglas, och en höghelig helgedom blir smord.*

SFB: *Sjuttio veckor är bestämda över ditt folk och över din heliga stad för att göra slut på överträdelser, försegla synder, försona skuld, föra fram en evig rättfärdighet, fullborda syn och profetia och smörja den Allraheligaste.*

B2000: *För ditt folk och för din heliga stad är sjuttio veckor bestämda innan ondskan hejdas, synden stävjas och skulden sonats, innan den eviga rättfärdigheten kommer i dagen, den profetiska synen beseglas och det allra heligaste invigs.*

B: *Herren har bestämt ytterligare 490 år [70 årsveckor] av straffdomar över Jerusalem och ditt folk. Sedan ska de äntligen ha lärt sig att hålla sig borta från synd, och de ska bli renade från sin skuld. Då ska ett rike av evig rättfärdighet grundas och det allraheligaste i templet ska återinvigas, precis som profeterna sagt.*

NIV: *Seventy 'sevens' are decreed for your people and your holy city to finish transgression, to put an end to sin, to atone for wickedness, to bring in everlasting righteousness, to seal up vision and prophecy and to anoint the most holy.*

Bibelöversättningar: B82 = Reviderad översättning av 1917 års Bibel.

SFB = Svenska Folkbibeln 1998. B2000 = Bibelkommissionens översättning år 2000.

B = BOKEN = En reviderad utgåva år 1995 av Levande Bibeln från år 1977.

NIV = New international Version Study Bibel 1985. AMPL = The Amplified Bibel 1964.

AMPL: *Seventy weeks (of years, or four hundred and ninety years) are decreed upon your people and upon your holy city Jerusalem, to finish and put an end to transgression, to seal up and make full the measure of sin, to purge away and make expiation and reconciliation for sin, and to bring in everlasting righteousness (permanent spiritual and moral rectitude in every area and relation) and to seal up vision and prophecy and prophet, and to anoint a holy of holies.*

Textinnehållet har sju punkter:

1. Sjuttio veckor (av år = 490 år) är bestämda över ditt folk och över din heliga stad.
2. Avsluta och få en ände på (innan en gräns sätts för) överträdelsen.
3. Försegla och bestämma att "syndamåttet är rågat" (synderna får ett slut).
4. Avtvå (och plikta för) och göra försoning för synd (missgärningen blir försonad).
5. Åstadkomma en evig rättfärdighet.
6. Besegla vision och profetia och profet (innan syn och profetia beseglas).
7. Smörja det heligaste av det heliga (och en höghelig helgedom blir smord).

KOMMENTAR TILL BIBELTEXTEN DAN 9:24:

1. **70 veckor** betyder bokstavligen 70 sjuor. Hebreiska för vecka är *shabua* = sju. Denna profetiska tid av 70 x 7 (= 490 år) är bestämd för Israel och berör ej den kristna församlingen.
2. **En ände på överträdelsen.** *Hebr pasha* (från pasha= avfalla) = göra revolt, uppror, förbryta sig, synd mot laglig auktoritet. Uttrycket syftar på Israels uppror (rebellion) mot Gud (och Messias när han kom. Joh 1:11). Vid Kristi återkomst tager han bort all otrossynd från Jakob, och Israel kommer att omvändas på en dag. Jes 66:7-10; Hes 36:24-30; Rom 11:25-29.
3. **Synderna får ett slut** (i Israel och Jerusalem – ditt folk och din heliga stad). *Hebr chattath* = synd, försynda sig. Även andra synder och annan orenhet än uppror på grund av otro mot Messias måste få sitt slut. En andlig pånyttfödelse kommer att ske genom en Andeutgjutelse över Israel just före Kristi andra tillkommelse enligt Sak 12:10-13.
4. **Missgärningen blir försonad.** *Hebr kaphar* = försona, övertäcka. Denna försoning är fullbordad på Kristi kors för Israel och hela världen. 1 Joh 2:2. Försoningen måste dock tagas emot i tro. Det blir först vid Kristi återkomst som Israel i tro tager emot Messias och får uppleva försoningen med Gud. Jes 1-18:20; Matt 23:37-39.
5. **En evig rättfärdighet** (*Ampl: en bestående andlig och moralisk rättrådighet på varje område och i varje förhållande*) åstadkommen för Israels del, blir en följd av deras mottagande och upplevelse av Kristi försoning på korset. Jes 12:1-6; 66:7-8; Sak 14:9.
6. **Innan syn och profetia beseglas.** Profetia kan även betyda profet. När Kristus återkommit till jorden behövs ej några profeter med syner och profetior, ty alla skall känna Herren från den minste bland dem till den störste. Jer 31:34. Det profetiska ordet har då fått sin uppfyllelse och har fyllt sitt ändamål. Jes 11:9; 66:7-10.
7. **En höghelig helgedom blir smord.** Detta syftar på rening av Jerusalems tempel från hedningarnas skändlighet (Antikrist) och invigning av tusenårsrikets tempel. Det syftar ej på kröning och smörjelse av Kristus, ty han är redan smord av Fadern och ingen människa kan kröna Kristus till konung. Hes 40-43; Sak 6:12-13; Apg 1:7,2:36; Fil 2:9-11.

Slutledning och sammanfattning av Dan 9:24

Den första versen i profetian säger att Herren har bestämt att det ska gå en tid av 490 (7x70) år för Israels folk och Jerusalem, innan löftena om det messianska fridsriket kan gå i uppfyllelse enligt profetiorna (innan syn och profetia beseglas).

- Profetian gäller Israel och Jerusalem och deras fulla upprättelse. Apg 1:7; 15:15+.
- Även om Israels synder försonades på korset (efter 69 årsveckor, 483 år), så har detta ej någon betydelse för Israel förrän de tar emot Kristi försoning genom tron.
- Profetian får sin uppfyllelse först vid Kristi återkomst och är alltså ännu inte fullbordad. Det måste återstå ännu en årsvecka (7 år) att fullborda, vilket som två 3½-årsperioder utgör vedermodans tid framställd i Uppenbarelseboken. När den tiden har avslutats, ska det bli ett slut på orättfärdigheten, synderna ska bli försonade och det kommer ett rike av evig rättfärdighet. Dan 7:13-14.

FRÅN BEFALLNINGEN ATT BYGGA UPP JERUSALEM

Dan 9:25. B82: *Så vet nu och förstå: Från den tid då ordet (befallningen) om att Jerusalem åter skulle byggas upp utgick, till dess **en smord, en furste, kommer**, skall sju veckor (av år = $7 \times 7 = 49$ år) förgå, och under sextiotvå veckor (av år = $7 \times 62 = 434$ år), skall det åter byggas upp med sina gator och sina vallgravar, om än i tider av nöd.*

SFB: *Vet därför och förstå: Från den tid då ordet gick ut att Jerusalem skulle återställas och byggas upp till dess **den Smorde Fursten kommer** skall det gå sju veckor och sextiotvå veckor. Gator och vallgravar skall på nytt byggas upp, trots tider av svårigheter.*

B2000: *Detta skall du veta och besinna: från det att ordet utgick om att Jerusalem skall återställas och uppbyggas, till dess att den som är smord till furste kommer, skall det gå sju veckor. Under sextiotvå veckor blir sedan staden återuppbyggd, med gator och vallgravar. Men under en tid av vända.*

B: *Hör här! Det kommer att gå fyrtonio år [7 årsveckor] och 434 år [62 årsveckor] från det befallningen att återuppbygga Jerusalem utgick och till dess **Den smorde kommer!** Jerusalems gator och murar ska bli uppbyggda igen trots att tiderna är svåra.*

NIV: *Know and understand this: From the issuing of the decree to restore and rebuild Jerusalem until **the Anointed One, the ruler, comes**, there will be seven 'sevens', and sixty-two sevens. It will be rebuilt with streets and a trench, but in times of trouble.*

AMPL: *Know therefore and understand that from going forth of the commandment to restore and to build Jerusalem until (the coming of) the anointed one, a prince, shall be seven weeks (of years), and sixty-two weeks (of years); it shall be built again with city square and moat, but in troublous times.*

Studie av Daniel 9:25

- Det fanns tre kungliga dekret om återuppbyggnaden av Jerusalem:
 - I: Kyros dekret år 546 f Kr.
 - II: Darius I dekret år 528 f Kr
 - III: Artaxerxes dekret år 452 f Kr
- Från tiden då befallningen utgick om återuppbyggnad av Jerusalem fram till dess en smord furste (Messias) skulle komma var $7 + 62 = 69$ veckor = 483 år.
- Jerusalem skulle byggas upp med gator, torg, portar, murar och vallgravar under de första 7 veckorna (49 år) under tider av trångmål. (Själva murarna blev färdiga efter endast femtiotvå dagar. Neh 6:15.) Under de följande 62 veckorna (434 år) fortsatte uppbyggnaden av Jerusalem och utbyggnaden av dess tempel, som senare förskönades och ombyggdes av Herodes den store.

DEN SMORDES DÖD – STRID INTILL ÄNDEN

Dan 9:26. B82: *Men efter de sextiotvå veckorna skall en som är smord förgöras, utan att någon efterträder honom (1917: efterföljer honom). Och staden och helgedomen skall en anryckande furstes folk förstöra, men själv skall denne få sitt slut i störtfloden. Och intill slutet skall strid råda – förödelse är oåterkalleligt beslutad.*

SFB: *Men efter de sextiotvå veckorna skall den Smorde förgöras, helt utblottad. Och staden och helgedomen skall förstöras av folket till en furste som kommer. Men slutet kommer som en störtflod. Intill änden skall det råda krig. Förödelse är fast besluten.*

B2000: *Efter de de sextiotvå veckorna, kommer han som är smord att förgöras och försvinna. Både staden och helgedomen blir förstörda, liksom fursten som skall komma. Slutet kommer genom en stormflod, och dess fastställda ödeläggelse fortgår ända till krigets slut.*

B: *Efter denna tidsperiod på 434 år [62 årsveckor], ska Den smorde bli avlägsnad utan att hans rike blivit förverkligat. En kung ska uppstå, och hans trupper ska förgöra staden och templet. Slutet ska komma som en flodvåg, och krig och olycka kommer att härska till tidens slut.*

NIV: *After the sixty-two sevens, the Anointed One will be cut off and will have nothing. The people of the ruler who will come, will destroy the city and the sanctuary. The end will come like a flood. War will continue until the end, and desolations have been decreed.*

AMPL: *And after the sixty-two weeks (of years) shall the anointed one be cut off or killed, and shall have nothing (and no one belonging) to (and defending) him. And the people of the other prince who shall come, will destroy the city and the sanctuary. Its end shall come with a flood, and even to the end there shall be war, and desolations are decreed. (Isa 53:7-9; Nah 1:8; Matt 24:6-14.)*

Kommentarer till bibeltexten: Dan 9:26

- Den Smorde skall förgöras $7+62 = 69$ veckor ($7 \times 69 = 483$ år) efter dekretet om återuppbyggnaden av Jerusalem. De flesta bibelforskare tolkar det som en profetia om tiden för Kristi korsfästelse.

- Tilläggsatsen utan att någon efterföljer honom (B: utan att hans rike blivit förverkligat) har många översättningar från hebreiskan som är rik och mångtydig. Meningen kan framställas i en något fri tolkning, som att den smorde skall inte bli dödad för sin egen skull, dvs inte på grund av något eget brott eller egen vinning och att ingen efterföljer honom för att försvara honom, eller att ingen efterföljer honom i betydelsen att ingen kunde göra vad han gjorde.

- Den andre fursten (som icke var smord) också översatt med den anryckande fursten och fursten som skall komma, vars folk förstör staden och helgedomen, syftar på den förste furstens motsats, alltså på Antikrist och hans folk. Folket var romarna, som förstörde Jerusalem år 70. Detta indikerar att även den ännu kommande, andre fursten kommer från romarrikets domäner.

- Dess slut skall komma som en störtflod, syftar enligt många forskare på staden, dess helgedom och dess innevånare. Efter Jerusalems andra förstörelse år 70, följde senare år 135 den fullständiga ödeläggelsen av Israel som nation. Då korsfästes och dödades omkring en miljon judar och hela landet blev ödelagt och de kvarlevande förskingrades ut över hela världen, vilket bildligt talat var en ödeläggelse som av en störtflod.

- Ödeläggelse och förödelse är oryggligt bestämd. Inte enbart Jerusalem blev fullständigt förstört utan även hela landet blev ödelagt och alla judar blev deporterade.

- Intill änden (till tidens slut) skall det råda krig. Versen avslutas med en profetia om att det skall råda krig och förödelse ända till änden – fram till Kristi återkomst för att upprätta fridsriket.

DEN 70:DE OCH SISTA ÅRSVECKAN

DET SJUÅRIGA FÖRBUNDET BRYTS EFTER EN HALV VECKA – 3½ ÅR

Dan 9:27. B82: Och han skall med många sluta ett starkt förbund för en vecka, och för en halv vecka skall genom honom slaktoffer och spisoffer vara avskaffade, och på stygghetsvingen skall förödaren komma. Detta skall fortgå, till dess att förstöring och oåterkalleligt beslutad straffdom utgjuter sig över förödaren.

SFB: Han skall stadfästa förbundet med de många under en vecka, och mitt i veckan skall han avskaffa slaktoffer och matoffer. Och på stygghetsvingen skall förödaren komma, till dess att förstöring och oryggligt beslutad straff utgjuts över förödaren.

B2000: För en veckas tid kommer han att sluta ett starkt förbund med många. Under en halv vecka avskaffar han både slaktoffer och matoffer. På skändlighetens vingar kommer han som vanhelgar, ända till dess att det fastställda slutet drabbar honom.

B: Denne kung ska ingå ett sjuårigt [en årsvecka] förbund med folket, men efter halva tiden ska han bryta sin överenskommelse och förhindra allt offrande. I sin fruktansvärda synd ska fienden till slut fullständigt vanhelga Guds tempel. Men när tiden är inne ska Gud låta sin vredes dom drabba honom.

NIV: He will confirm a covenant with many for one seven. In the middle of the 'seven' he will put an end to sacrifice and offering. And on a wing of the temple he will set up an abomination that causes desolation, until the end that is decreed is poured out on him.

AMPL: And he shall enter into a strong and firm covenant with many for one week (seven years); and in the midst of the week he shall cause the sacrifice and offering to cease (for the remaining three and one-half years); and upon the wing or pinnacle of abominations (shall come) one who makes desolate; until the full determined end is poured out on the desolator.

Kommentarer till bibeltexten. Dan 9:27.

• **Ett starkt förbund med många för 7 år.** ”Och han skall ingå ett starkt förbund med många för en vecka”.

• **Han syftar på Antikrist.** Meningarna är delade om vem detta ”han” syftar på. Det finns de som menar att det syftar på Messias (den smorde fursten), som blev dödad. Men emot detta kan man invända att det är en annan huvudperson, som står närmare pronominet ”han”, som det bör syfta på, nämligen den andre (osmorde) fursten eller fursten som skall komma (Antikrist).

• **En vecka** i vers 27 är den sista och 70:e årsveckan som var bestämd över Israel inom vilken tid synden skulle få sin ände och evig rättfärdighet skulle upprättas (Israels återupprättelse). Detta har ännu ej gått i uppfyllelse. Den 70:e årsveckan hör till ändens och vedermödans tid strax före Kristi återkomst, då Israel kommer att bli frälst och upprättat.

• **Det stora intervallet – församlingens tidsålder.** Av detta följer att mellan Kristi korsfästelse efter 69 veckor, omkring år 30, och den 70:e och sista veckan strax före Kristi återkomst, följer ett tidsintervall på omkring två tusen år – församlingens tidsålder. Israels profetiska klocka stannade då de korsfäste sin Messias, Livets Furste. Härlighet lämnade Israels tempel och förödelse av templet, Jerusalem och Israels land var oryggligt beslutad. Efter att Israel förlorat Guds härlighet, tog den kristna församlingen vid och blev Guds redskap till att föra gudsuppenbarelsen vidare i världen. I och med andeutjutelsen på pingstdagen tog Guds härlighet sin boning i den kristna församlingen, som då till flertalet bestod av judar. Församlingen var Guds förborgade hemlighet. Ef 3:8-10.

• **Israels återupprättelse i ändens tid.** När Pilatus tvådde sina händer i folkets åsyn och sade: ”Jag är oskyldig till denne mans blod”, så svarade allt folket honom och sade: ”Hans blod komme över oss och våra barn.” Straffet över judarna för att de korsfäste

Messias har gått i en ohygglig uppfyllelse. Men även om Israels barn åter fick uppleva en ökenvandring – denna gång i hela världens öken – då de blev förskingrade till alla världens hörn, så skulle dock Israel bli frälst och upprättat då tiden som var bestämd härför var inne; alltså när de 70 årsveckorna når sitt slut.

• **Antikrist bryter 7-årsförbundet.** Eftersom den 70:e årsveckan är en 7-årsperiod som tillhör ändens tid strax före Kristi återkomst till jorden då Israel blir upprättat, så följer därav att "han" som bryter förbundet och avskaffar offertjänsten måste vara Antikrist, eftersom han skall uppträda just före Kristi återkomst till Olivberget.

Det finns ingen profetia om att Kristus skulle ingå i ett förbund med Israel för 7 år, för att sedan bryta det efter 3½ år då han skulle avskaffa offertjänsten. Däremot talar Upp 11:3 om att Jerusalem skall förtrampas av hedningarna de sista 3½ åren före Kristi återkomst.

• **Antikrist tager säte i Guds tempel och föregiver sig att vara Gud.** "Och på styggelsens vinge (eller höjd punkt) skall komma en som ödelägger (föröder, bringar förskräckelse)." Jesus hänvisar till denna profetia i Matt 24:15: "När ni ser den vanhelgande skändlighet, som profeten Daniel har talat om, stå på helig plats (må den som läser fatta det rätt), då måste de som bor i Judeen fly upp i bergen." Detta med styggelsens (avguderiets) höjdpunkt (vinge, tornspira) eller "vanhelgande skändlighet", måste syfta på Antikrist intagande av Jerusalem under vedermodans tid, som det är profeterat om i Upp 11:2.

Paulus skriver om detta i 2 Thess 2:3-7: "Ty först måste avfallet ske och laglöshetens människa uppenbaras, undergångens son, motståndaren, han som förhäver sig över allt vad som kallas gud eller heligt och sätter sig i Guds tempel och utger sig för att vara Gud..."

• **Antikrists undergång vid Kristi återkomst.** "Till dess oåterkallelig beslutad straffdom utgjuter sig över förödaren." Paulus bekräftar också detta i sitt brev till Thessalonika: "Då skall den Laglöse uppenbaras, han som herren Jesus skall dräpa med andedräkten ur sin mun (ett domsord) och förinta med glansen vid sin ankomst." 2 Thess 2:8.

TRE KUNGLIGA DEKRET OM ATT ÅTERUPPBYGGA TEMPLET OCH JERUSALEM

1. Kyros dekret 546 f Kr. Första påbudet gavs under Kyros (*Hebr Kores, eng Cyrus*), kungen i Persien, första regeringsår. Esra 1:1-4, 3:8. Detta är en profetia som Jesaja fick om Kyros flera hundra år före hans födelse. Jes 44:28; 45:1-4; 46:1.

Zerubbabel och 42,360 judar fick då återvända till Jerusalem från fångenskapen i Babylon (536 f Kr). Zerubbabel påbörjade uppbyggnaden av templet. Kyros regerade i 9 år, varefter hans son Cambyses regerade i sju år. Under sonens regering upphörde arbetet på templet. Esra 4:1-24. Det första påbudet gällde enbart templets återuppbyggnad.

2. Darius I dekret 528 f Kr. Enligt världshistorien regerade Darius I i 35 år. I andra året av hans regering stadfäste han påbudet som givits 18 år tidigare av Kyros.

Esra fick då återvända tillsammans med 1754 judar ur fångenskapen. Gudstjänsten förnyades och uppbyggnaden av templet avslutades i det 6:e året av Darius regering, men staden blev ej återuppbyggd. Därefter regerade Xerxes i 21 år (Dan 11:1-3) men ej heller då blev staden återuppbyggd.

3. Artaxerxes dekret 452 f Kr. Artaxerxes regerade i 41 år. I hans 20 regeringsår, 452 f Kr, gav han Nehemja det 3:e påbudet att återställa och bygga upp Jerusalem. Det var 94 år efter det första påbudet.

Det är endast från detta påbud som de 70 årsveckorna kan räknas och som gäller hela Jerusalem med dess murar, portar och vallgravar. Sedan Nehemja kom till Jerusalem i sällskap med en kunglig vaktstyrka byggde han upp murarna på 52 dagar (444 f Kr) dock under tider av svårt motstånd från fienderna. Neh 2:1-6,19. Uppbyggnaden av själva staden fullföljdes sedan under de följande 49 åren (7 årsveckor).

HUR KOMMER MAN FRAM TILL ATT 70 ÅRSVECKOR ÄR $70 \times 7 = 490$ ÅR?

I den hebreiska grundtexten står det "sjuttio sjuor" som vi har översatt med "sjuttio veckor". Ordet för vecka är samma ord som för sju (shabua), och betyder bokstavligen "en sjua." Så det är egentligen sammanhanget som avgör om denna sjua skall tolkas som en vecka eller en period av sju månader eller av sju år.

I den sjuttionde veckan (den sista veckan – Dan 9:27) gör fursten ett starkt förbund med många för en vecka. Det vore underligt om fursten gjorde ett förbund på endast 7 dagar eller 7 månader för att sedan bryta det efter halva tiden. Därav kan man sluta sig till att veckan (sjuan) betyder 7 år. Om den 70:e årsveckan är en tidsperiod på 7 år, så betyder det att de andra veckorna är 7-årsperioder.

I samma vers förekommer även uttrycket en halv vecka ($3\frac{1}{2}$ år) vilket är i full överensstämmelse med andra tidsangivelser i såväl Danielsboken som Uppenbarelsebooken där denna märkliga tid på $3\frac{1}{2}$ år (en halv sjua) förekommer i olika termer på inte mindre än sju ställen, som alla handlar om slutskedet av denna tidsålder före Kristi andra tillkommelse:

- Dan 7:25 = en tid (ett år), tider (2 år) och en $\frac{1}{2}$ tid ($\frac{1}{2}$ år)
- Dan 12:7 = en tid, tider och en $\frac{1}{2}$ tid
- Upp 12:14 = en tid, tider och en $\frac{1}{2}$ tid
- Upp 11:3 = 1260 dagar ($3\frac{1}{2}$ år)
- Upp 12:6 = 1260 dagar ($3\frac{1}{2}$ år)
- Upp 11:2 = 42 månader ($3\frac{1}{2}$ år)
- Upp 13:5 = 42 månader ($3\frac{1}{2}$ år)

Såväl sabbaten som högtiderna är uppbyggda av 7-talsperioder

1. En vecka (från sabbat till sabbat) är en vecka av dagar (en sjua).
2. Mellan påsk och pingst är det 7 veckor av dagar (7 sjuor = 49 dagar).
3. Mellan påsk och lövhyddohögtiden är det en vecka av månader. (= 7 mån.)
4. Sabbatsåret kom efter en vecka av år, alltså det sjunde året.
5. Jubelåret kom efter 7 veckor av år, alltså efter 7 årsveckor (= 49 år).
6. Fångenskapen i Babel var 10 årsveckor (= 70 år).
7. Den profetiska tiden för Israel med Kristi första och andra kommande är bestämd till sjuttio årsveckor (= 490 år).

De 70 årsveckorna är indelade i 3 delar

1. 7 veckor = 49 år: Från påbudet fram till fullbordan av Jerusalems återuppbyggnad.
2. 62 veckor = 434 år: Tiden därefter fram till att den Smorde förgöres.
3. 1 vecka = 7 år: En furste gör ett starkt förbund med många för en vecka.
= **490 år** = 70 veckor

Stämmer tiden av 69 årsveckor från påbudet fram till Kristi korsfästelse?

Två uträkningar av de 69 årsveckorna (483 år):

1. Enligt Charles Larkin: Befallningen till Nehemja (Neh 2:1) gavs i det 20:e året av kung Artaxerxes, 445 f Kr.

Kristus blev korsfäst omkring år 30.

Från f Kr 445 till år 30 = **475 år**.

Det fattas alltså 8 år i de 69 veckorna på 483 år ($475+8=483$). Skillnaden anses bero på att man räknar med år av olika längd.

- Lunar-året = 354 dagar. • Kalenderåret = 360 dagar.
- Solar-året = 365 dagar. • Det astronomiska året (Julianus) = 365 1/4 dagar.

Hur räknas profetisk tid i Bibeln?

Exempel: I 1 Mos 7:11-24 och 8:3-4 finner man uppgifterna om att floden skulle vara från den 17/2 fram till den 17/7, en tid på 150 dagar. Den tidangivelsen innebär att man i profetisk tid räknar med ett kalenderår på 360 dagar. Om man räknar om de 475 åren, enligt ovan, till vanliga år, så blir det ganska exakt 483 år, alltså 69 årsveckor.

2. Enligt Dake's Annotated Reference Bible utgick Artaxerxes befallning till Nehemja år 452 f Kr och att Kristus korsfästes år 31, vilket ger exakt 483 år ($452+31=483$) för de 69 årsveckorna. Enligt denna beräkning har årtalen på förhand omräknats till vanliga astronomiska år.

TRE TEORIER OM DE 70 ÅRSVECKORNA

I. Antiochos Epifanes som Antikrist. Teorin går ut på att de 70 årsveckorna redan har uppfyllts under Mackabeertiden och den vedermöda som judarna fick utstå under den grekiske härföraren Antiochos Epifanes (regerade 175-163 f Kr). Han lät avskaffa offer-tjänsten och offrade svinkött på altaret i templet och tvingade judarna att dricka badvatten efter offergrisarna. Omkring 40 tusen judar dödades och lika många togs som fångar. Den smorde som förgjordes anses enligt denna teori vara prästen Onias III.

Invändningar till Epifanesteorin:

Invändningarna mot denna teori är många. Tidpunkten för Epifaness framträdande har inget samband med de 70 årsveckorna. De 7 punkterna enligt Dan 9:24 uppfylldes aldrig med honom och Mackabeerupproret. Då blev det inget slut på överträdelserna och ingen evig rättfärdighet. Jerusalem blev heller aldrig helt förstört, ej heller templet; tvärtom vann judarna efterhand seger genom Mackabeerupproret och fick därigenom en viss självständighet fram till dess romarna kom och tog över c:a hundra år senare.

II. Att de 70 årsveckorna är en messiansk profetia. Denna teori räknas som den mest konservativa av de tre teorierna och har ännu en del förespråkare. Man menar att profetians delar har uppfyllts på följande sätt:

- Gränsen för överträdelserna, syndernas slut, missgärningen försonad och evig rättfärdighet uppfylldes av Jesus på korset, som var den Smorde fursten som förgjordes i mitten på den 70:e årsveckan (efter 69½ vecka).

- I och med Jesus avslutas GT:s profetiska tid, och därför kan syn och profetia (profet) avslutas (beseglas) ty den fulla uppenbarelsen i Kristus hade nu kommit.

- "Smörjelsen av en höghelig helgedom" var Andens kommande över Jesus, som nu genom Anden bor i församlingen, och som nu är Guds helgedom på jorden.

- "Han", som skall sluta ett starkt förbund med många, menar man syftar på Jesus och på det nya förbundet i Kristus med både judar och hedningar förenade i församlingen. Jesus har givit sitt liv till lösen för många, för församlingen – för alla dem som tror.

- Som en konsekvens av detta nya förbund i Kristus, avskaffas lagens förbund med dess offertjänst. Jesu offentliga verksamhet efter att han blivit smord av Anden var (nära) 3½ år, då han blev korsfäst och därmed frambar det fullkomliga och bättre offret en gång för alla, så att lagens offer kunde upphöra och avskaffas.

- Eftersom judarna likväl fortsatte med sina meningslösa offer, måste templet i Jerusalem förstöras, vilket skedde år 70. Sedan kom även straffdomen över förödaren av Jerusalem i och med romarrikets fall. Profetians alla delar har därmed redan uppfyllts enligt denna teori.

Invändningar mot den messianska teorin:

- Det som i profetian gäller för Israel, dess folk och för Jerusalem, har i den messianska tolkningsteorin överförs på församlingen.

- Enligt denna teori stannar tolkningen av de 70 års veckorna vid 69½ vecka i och med Kristi korsfästelse. Vad som händer under den sista halva veckan finns det ingen rimlig redovisning av. Någon har spekulerat i att det skulle vara tiden från korsfästelsen fram till att Stefanus blev martyrt, men det har ingen relevans till orden i profetian.

- Förvisso är synden försonad och evig rättfärdighet frambringad av Kristus på korset, men det har ingen betydelse för någon individ förrän försoningen och förlåtelsen togs emot i tro. För Israels del, som profetian gäller, finns inte någon gräns för deras överträdelse (rebellion) emot Gud och synderna har inte fått sitt slut i Israel.

- Att smörjelsen av en höghelig helgedom skulle syfta på Kristus, är ett förändligande av profetian om invigningen av det tempel som kommer att byggas under tusenårsriket.

- Vad Paulus skriver c:a 25 år efter korsfästelsen i Romarbrevet 11:25-29 som är en profetia om vad som skall ske i slutskedet av denna tidsålder (hedningarnas tider), om Israels slutliga frälsning efter att hedningarna i fullt antal har kommit in i Guds plan och om hur befriaren från Sion (Kristus) skall komma och ta bort all synd från Jakob vid Kristi återkomst, kommer inte alls med i denna tolkning av de 70 årsveckorna.

- Enligt den "messianska" tolkningen är profetian avslutad i och med korsfästelsen av Kristus (eller senast 3½ år därefter), men Jerusalems förstörelse kom först år 70 (c:a 35 år senare).

- Vad Paulus (c:a 20 år senare) skriver i 2 Thess 2:3-8 om den Laglöse, fördärvets son (Antikrist), som sätter sig själv i templet och föregiver sig att vara gud, kommer inte med i tolkningen.

Samma sak berörs av Jesus i Matt 24:15, där han varnar för "*förödelsens styggelse*" (styggelse syftar på en avgud, även översatt med "vanhelgande skändlighet"), om vilket är talat genom profeten Daniel. Inte heller Jesu referens till denna profetia kommer med i tolkningen.

Alltså är Daniels profetia i Dan 9:27 om den 70:e årsveckan enligt Jesu egna uttalanden helt sammanlänkad med han återkomst "*strax efter den tidens vedermöda*", (Matt 24:29-31) och har inte fullbordats i och med Kristi försonargärning på korset.

III. Den futuristiska teorin – att profetian sträcker sig fram till ändens tid. Denna tolkning av de 70 årsveckorna, ger en full förklaring på alla detaljer och visar att profetian sträcker sig fram till ändens tid, då Israel som nation skall bli fullt återupprättad som ett Guds redskap i världen.

Följande fakta kan konstateras:

- Profetian gäller Israel.
- Profetian handlar om såväl Kristi första som andra kommande.
- Det finns ett tidsintervall mellan den 69:e och den 70:e årsveckan.
- Den 70:e årsveckan gäller ändens tid strax före Kristi andra tillkommelse.

SAMMANFATNING AV PROFETIAN OM DE 70 ÅRSVECKORNA

Tider och stunder i Guds rådslut. Att det finns tidsskeden, (*eng dispensations*) i Guds plan, framgår av Guds ord. Jesus undervisade om "tider (*gr chronos*) och stunder (*gr kairos*) som Fadern i sin makt har fastställt" (Apg 1:6). Grekiskans "chronos" innebär både en till längden bestämd och begränsad tid och gäller också för tid i kronologisk ordning – löpande tid. Jesus talade om "hedningarnas tider" (Luk 21:24), Paulus om "Israels förstockelse tills hedningarna i fullt antal har nått målet", (församlingens tid) och Johannes om "ett tusenårigt paradiset" på jorden.

Studiebibeln: "Chronos kan beteckna en kort tid, Luk 4:5, eller ett längre tidrum, Luk 8:27; 20:9. Det kan också uttrycka olika slags tider och tidsåldrar som följer efter varandra, Apg 20:18; Rom 16:25". Grekiskans "kairos" handlar om "stunden" då Gud griper in vid ett bestämt tillfälle.

Profetian gäller Israel. En huvudpunkt i profetian är att den gäller Israel: "Över ditt folk och över din heliga stad" och dess slutliga befrielse från hedningarna och därmed Israels upprättelse som Guds utvalda nation och redskap i världen.

Eftersom det finns tydliga profetior om Israels frälsning som nation då de skall mottaga Jesus som sin Messias och "se upp till honom som de har stungit", kan inte profetian bli fullbordad förrän vid tiden för Kristi återkomst, då kvarlevan av Israel skall bli frälst.

En profetia om Kristi advent. De 70 årsveckorna är en profetia om tiden för såväl Kristi första som andra kommande. Från det att befallningen att Jerusalem ska återuppbyggas ska det gå 7 veckor och 62 veckor, vilket ger $49 + 434 = 483$ år fram till att den Smorde Fursten ska förgöras. Det finns många profetior om att Kristus skulle komma till världen. De gäller hans jordiska härstamning, hans födelseplats och hans mission. Men profetian om de 70 årsveckorna är den enda profetia som talar om tiden därför, både när det gäller Kristi första kommande i ringhet för att frälsa världen, och hans andra kommande i makt och härlighet som Konungen för att göra slut på det ondas makt och upprätta sitt rike.

Årsveckorna räknas från befallningen till Nehemja. När Kyros gav tillbaka judarna sin frihet fick de i uppdrag att återuppbygga templet. Men i profetian om de 70 årsveckorna gäller befallningen att återuppbygga själva staden med dess torg, vallgravar och murar. Den befallningen gavs först under kung Artaxerxes tid till överståthållaren Nehemja, många år efter Kyros frihetsedikt till judarna. Nehemja satte istånd murarna med portar och vallgravar och gjorde Jerusalem åter till en befäst stad. Det är från befallningen till Nehemja som årsveckorna ska räknas.

Kristi korsfästelse. Tiden för den "Smordes död" stämmer väl med tiden för Kristi korsfästelse omkring år 30. De första 7 veckorna gäller Jerusalems återuppbyggnad. Därefter skulle det dröja ytterligare 62 veckor eller 434 år fram till dess att den Smorde skulle förgöras. Tiden ska räknas fram till Kristi död och inte till hans födelse. Den Smordes död är det centrala i hela profetian och en av världshistoriens största händelser. Tron på den korsfäste delar hela världen i två läger, de som tror och de som inte tror.

Krig intill tidens slut. Efter den Smordes död skulle staden och helgedomen förstöras av den anryckande furstens folk, det vill säga romarna. Detta skedde ca 40 år efter Kristi korsfästelse genom den romerske generalen Titus år 70 e Kr. Detta betyder att det finns ett uppehåll i profetians tidsschema efter den Smordes död, annars skulle det stått att staden skulle förstöras ca sex årsveckor senare – alltså efter ca 40 år.

Efter Jerusalems förstörelse dröjde det fram till år 135 e Kr innan hela landet blev helt ödelagt. Det skedde efter ett uppror av Simon bar Kochba. Han uppträdde som om han

vore Messias och proklamerade att han skulle befria judarna från romarnas välde. Men kejsar Hadrianus (117-138 e Kr) kväste upproret och deporterade alla judar ut över hela romarriket.

Judeen befolkades därefter av hedniska kolonister. Det är framställt i profetia med orden: *"Men slutet kommer som en störtflod"*, vilket skedde ca 15 årsveckor, 105 år, efter den Smordes död. Ytterligare en markering om att det finns ett uppehåll efter den 69:e veckan är uttrycket: *"Intill änden skall det råda krig."*

Profetior med inbyggda avbrott. Det är inget ovanligt i biblisk kronologi att det finns ett långt intervall mellan uppfyllelsen av en första och en andra del av en profetia. Det välkända uttrycket i Jes 61:2 är en sådan profetia, som har flera tusen år mellan uttrycken *"nådens år"* och *"hämnens dag"* (Jes 61:2; Luk 4:19 SFB). Ett annat exempel är Jesu profetia om *"uppståndelsen till liv"* och *"uppståndelsen till dom"* (Joh 5:29), som har minst tusen år mellan uppfyllelsen av versens första del och dess andra del. De 70 årsveckorna är en profetia med ett inbyggt avbrott mellan den 69:e och 70:e årsveckan. Det stora intervallet är församlingens tid.

Församlingen – Guds stora hemlighet. Då judarna korsfäste sin Messias, lämnade Guds härlighet templet – förlåten brast – och församlingen fick för en tid ta Israels plats som Guds instrument i världen. Jesus sade till judarna: *Ert hus skall stå övergivet och öde... och ni ser mig inte förrän den dag då ni säger: Välsignad är Han som kommer i Herrens namn.* Matt 23:38-39.

Därför är det helt naturligt att det blir ett stort avbrott i de 70 årsveckorna, som var bestämda för Israel och att det lämnades rum för församlingen – Guds stora hemlighet (Ef 3:8-10). Det avbrottet kom efter den Smordes död i den 69:e veckan.

Församlingens tidsålder, som ligger mellan den 69:e och den 70:e årsveckan, var fördold för GT:s profeter, men uppenbarad för apostlarna. Rom 11:25; Ef 3:3-10. Där Israels "profetiska klocka" stannade, tog församlingen vid och det kommer att vara så fram tills församlingen har slutfört sitt uppdrag att evangelisera världen. Matt 24:14. Men när församlingens tid avslutas med *"uppryckandet i skyn"* (1 Thess 4:16-18), kommer den 70:e årsveckan av Israels profetiska tid att fullbordas och Israel blir åter centrum för Guds handlande – i ändens tid.

Den andre furstens folk. I vers tjugosju talar Daniel om ytterligare en årsvecka (7 år) nämligen den 70:e. Under den veckan ska *"han"*, nämligen *"den anryckande fursten"* – även översatt med *"den andre fursten"* i motsats till den Smorde Fursten (Kristus) – upprätta ett förbund med många länder däribland Israel. Denne *"han"* är Messias fiende eller anti-smorde, vilket översatt från grekiska blir Anti-krist. Det var *den andre furstens folk* som förstörde Jerusalem år 70. Det är från det folket, det vill säga från det återuppståndna och reviderade romarriket i ändens tid, som den slutlige Antikrist kommer att framträda.

Höjden av avfall. När 3½ år har gått, bryter han förbundet med Israel och avskaffar offertjänsten och sätter upp en styggelse (en avgud) på helig plats, nämligen i templet i Jerusalem, uttryckt med orden: *"På styggelsens vinge skall förödaren komma"*. Uttrycket *styggelsens vinge*, betyder höjden av avfall. Enligt 2 Thess 2:4 skall *den Laglöse*, ett annat namn på Antikrist, sätta sin bild i templet och föregiva sig vara gud och fordra tillbedjan under hot om dödsstraff (Upp 13:15).

En profetia om Antikrist. Profetian i Dan 9:27 handlar alltså om Antikrist. Hans verksamhet stämmer med de förutsägelser som finns i såväl Jesu undervisning som i Pauli brev och i Uppenbarelseboken. De 70 årsveckorna överensstämmer därför med alla de övriga danielsprofetiorna om att förutsägelserna sträcker sig ända fram till den yttersta tiden, då den slutlige Antikrist ska uppträda strax före Kristi andra advent.

Den 70:e årsveckan. Den 70:e årsveckan är en 7-årsperiod i ändens tid strax för Kristi andra tillkommelse och är uppdelad i två hälfter om vardera 3½ år. Eftersom denna exakta tid nämnes på flera ställen i Uppenbarelseboken, kommer man till den slutledningen att den 70:e årsveckan bildar ramen för hela U-bokens kronologi. De första 3½ åren profeterar de två vittnena. De dödas av Antikrist-odjuret, som får makt att föra krig mot de heliga i 3½ år fram till Kristi andra advent.

Att den 70:e veckan gäller ändens tid framställs av Jesus i Matt 24:15, där han citerar Dan 9:27, som handlar om den 70:e veckan och om "styggelsens ving" på helig plats, som syftar på Antikrists hädelse och våldsregim i ändens tid. Samma sak framställer även Paulus i 2 Thess 2:3-9. Jesus tillägger efter hänvisningen till Daniels profetia, att strax efter den tidens vedermöda skall människosonen komma tillbaka till jorden i stor makt och härlighet, då han skall förrinta "den laglöse (Antikrist) med sin muns anda". Alltså syftar Danielsprofetian om den 70:e årsveckan, som Jesus och Paulus framställer det, till ändens tid strax före Kristi återkomst till jorden.

SAMMANSTÄLLNING AV PROFETIAN OM DE 70 ÅRSVECKORNA

70 årsveckor är bestämda för Israel och Jerusalem för att uppfylla 7 ting:

1. 70 årsveckor av profetisk tid har bestämts för Israel (490 år)
2. För att sätta en gräns för överträdelserna
3. och att synderna skall få ett slut,
4. och missgärningen blir försonad
5. och evig rättfärdighet åstadkommes,
6. för att avsluta (besegla) syn och profetia,
7. och en höghelig helgedom blir smord.

Tre perioder av årsveckor: (70x7 = 490 år)

- **7 veckor = 49 år:** Från att Artaxerxes gavs order till Nehemja år 452 f Kr att återuppbygga Jerusalem till dess återuppbyggnaden var klar = 49 år. Dan 9:25.
- **62 veckor = 434 år:** Från återuppbyggnaden av Jerusalem fram till korsfästelsen av Messias år 31. Dan 9:26.

Det stora intervallet – församlingens tidsålder:

- Folket av den andra fursten (en Antikrist) förstör staden och helgedomen.
- Israel skulle bli skingrat bland nationerna.
- Ödeläggelse av Israels land, stad och tempel. Dan 9:26; Matt 21:43; 24:2,37-39.
- Israel och Jerusalem kommer att återupprättas och templet bli uppbyggt igen innan den 70:e årsveckan börjar. Dan 9:27.

Den 70:e årsveckan – vedermödans och vredens tid:

- **1 vecka = 7 år** strax före Kristi återkomst till jorden. Dan 9:27.
- Fursten (Antikrist) kommer att ingå i ett starkt förbund för en årsvecka.
- Han bryter sitt förbund med Israel efter 3½ år.
- Han kommer att ta bort alla judiska offer och befalla att hans bild i templet blir tillbedd som gud. Dan 12:11; Matt 24:15; 2 Thess 2:1. Hans terrorregim varar de sista 3½ åren.
- Antikrist skall bli besegrad vid Harmagedon vid Kristi återkomst. Därefter börjar det tusenåriga fridsriket då Kristus skall regera på jorden. Upp 19:19,20.